

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

II. LETO

Murska Sobota, 29. januarja 1933.

ŠTEV. 3

Revizija.

Razumemo, da ne morejo pozabiti, da so kot manjšina držali večino v suženjstvu, da je sedem milijonov izkoriščalo 13 milijonov, da je bil madjarski grof vse, slovanski kmet pa uboga raja. Razumemo, da si želijo onih časov nazaj in da so te želje in zahteve sedaj oblekli v lepo tujo besedo: Revizija.

Mi se dosedaj nismo hoteli pečati s tem vprašanjem, ker smo ga smatrali brezpomembnim. Naš tesno odmerjeni prostor smo uporabljali za važnejše in koristnejše stvari.

Zadnje čase smo opazili, da so razni politični obupanci začeli begati tudi nekatere naše ljudi, češ meje se bodo v kratkem čisto drugače potegnile in Madjarski se bodo njene sanje izpolnile.

Kako brez podlage so take in slične vesti, mora biti jasno vsakomur, kdor pozna naše stališče. Svojo svobodo smo izbojevali v trdem boju. Stotisoči so prelivali kri, da smo se rešili suženjstva in da živimo življenje svobodnega naroda. In mi naj bi žrtvovali le ped te s krvjo priborjene zemlje? Nikdar! Revizija se pa brez nas ne more in ne bo mogla izvesti. Toliko v vednost onim, ki morda računajo z našo slabostjo ali našo popustljivostjo.

Da ne bo morda kdo ugovarjal, da je ostala Evropa drugega mnenja, si dovoljujemo spodaj navesti najnovejši izjavi dveh državnikov, ki uživata evropski sloves.

G. Herriot je 20. t. m. na nekem predavanju zlasti povdarjal neomajeno zahtevo Francije, da se morajo mirovne pogodbe spoštovati. Tudi najmanjša sprememba bi bila mogoča le tedaj, kadar bi vse stranke, ki so pogodbo sklenile, na spremembo pristale.

Še bolj določno se je o istem vprašanju izrazil g. dr. Beneš, ko je dejal:

„Mnogo hrupa povzročajo z revizijo meja. Toda zelo se motijo, ako mislijo, da je to vprašanje važno. Kakor hitro bi kdo prišel in načel vprašanje poprave meja, naj bo prepričan, da bo večina evropskih držav odgovorila enoglasno: Ne!“

To smo že prej vedeli, zato nas kričanje revizionistov ni razburjalo. Zapisali smo gornje stavke le za one malodušneže, ki se

dajo begati po temnih elementih. Upamo, da v bodoče takim in enakim glasovom ne bodo nasledali.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Nj. Vel. kralj in kraljica sta odpotovala v Sinajo, da posetita romunskega kralja Karola. Potovanje kraljevskega para je zasebna rodbinskega značaja. V Sinajo je odpotoval tudi zunanji minister Jevtić. — Na seji upravnega odbora banke za mednarodna vplačila so bili podaljšani krediti za nekatere države. Tako so bili podaljšani krediti za dobo treh mesecev Jugoslaviji v znesku 1 milijona dolarjev, ki bi jih morala plačati 28. januarja. — Iz vseh krajev iz mest, trgov in kmečkih občin v Sloveniji so prihajala in še prihajajo na ministrskega predsednika odločne izjave proti rušilcem države in škodljivcem naroda. Kakor je bilo pričakovati so punktacije dr. Korošca povsod naletele na na največji odpor. — Finančni odbor Narodne skupščine je v svojih zadnjih sejah obravnaval proračun vrhovne državne uprave, proračun pokojnin, za invalide in državnih dolgov. Vršila se je tudi debata o proračunu prosvetnega ministerstva.

Rusija. V Sibiriji je izbruhnil kmetijski in delavski upor. Da bi upor zatrli so poslali 20 tisoč mož vojaštva v uporniške pokrajine. — V okraju kubanskih kozakov, ki so po revoluciji vedno ostali nenaklonjeni komunizmu, je bilo zaradi protirevolucionarnega mišljenja po prekem sodu usmrčenih okoli 600 oseb. — Ker prebivalstvo kosaške vasi Pazlovske ni hotelo oddati predpisane količine žita, so oblasti vse prebivalstvo, približno 1200 rodbin s številnimi otroci, odvedli v Sibirijo.

Madžarska. Finančni položaj Madžarske je precej neugoden. Kljub vsem nasvetom in opozorilom finančnih strokovnjakov ni hotela zmanjšati svojega proračuna in ni hotela ustaviti podpore državnim podjetjem, ki niso prinašala nobenega dobička državnim blagajni, ampak le izgubo. In posledica tega je, da danes Madžari povsod prosijo, da se jim zapadla posojila podaljšajo. — Po enomesečnem presledku se je zopet sestel madžarski parlament. Opozicija je takoj po otvoritvi pričela prirejati viharne demonstracije proti nasilju oblasti pri zadnjih domačinskih volitvah, pri katerih so bili izvoljeni sami vladni kandidati.

Bolgarija. Zaradi zmanjšanja davčnih dohodkov se je finančni položaj v Bolgariji zelo poslabšal. K temu pridejo še zaostale plače in penzije, zaradi katerih se bo pri skupnem proračunu sedmih milijard levov zvišal primanjkljaj na poldrugo milijardo. Zaradi tega se bo izvedla širokopotezna davčna reforma in se bo izterjevanje davkov poostrižilo.

Francija. Nek francoski list piše, da bo Nemčija v kratkem vnovič nastopila z zahtevo po izpremenitvi mirovnih pogodb. Sporedno s to svojo zahtevo bo skušala doseči od Madžarske, da bo usmerila vse svoje zahteve glede revizije mej proti Jugoslaviji. Nemčija bi na drugi strani pustila ob strani Alzacijo in svoje zahteve nasproti Češkoslovaški ter koncentrirali vse svoje zahteve na Poljsko. Nemčija bo izbrala to taktiko zato, ker bi rada izrabila italjansko-jugoslovensko nasprotje.

Daljni vzhod. Potrjujejo se vesti, da je bila proglašena na Kitajskem splošna mobilizacija. Kitajski vojaški krogi računajo, da bodo v kratkem organizirali vojsko, ki bo štela 300.000 do 400.000 mož. Ko bo opremljena z vsem potrebnim, kar se bo bržkone zgodilo še ta mesec, bo razvrščena ob železniški progi med Pekingom in Tienčinom.

Grčija. Po demisiji vlade je Venizelos sestavil novo vlado, ki je bila tudi že zaprisežena. Glavna skrb nove vlade bo proučitev vprašanj, ki Grčijo v prvi vrsti zanimajo in se tičejo njenega razmerja nasproti splošnim razmeram, ki vladajo na vsem svetu. Vso važnost pa bo tudi potalaga na problem razorožitve, kar je zlasti sedaj važno, ko se je državam, ki so izgubile svetovno vojno priznala enakopravnost.

Nemčija. V Berlinu se je vršila preteklo nedeljo ogromna parada hitlerjevskih organizacij pod policijskim varstvom in je potekla brez večjih izgredov. Policija je podvzela izredno stroge ukrepe ter so bili v bližini trga, kjer se je vršilo zborovanje, pripravljene oklopni avtomobili. Kljub vsem varnostnim ukrepom pa je vendar prišlo do spopadov med komunisti, hitlerjevci in policijo, pri katerih je bilo 30 oseb ranjenih.

Češkoslovaška. V noči od zadnje nedelje na ponedeljek, je vdrl 70 mož močan oddelek, oborožen s pištolami in revolverji, v vojašnico pehotnega polka št. 43, ki se nahaja v predmestju Brna. Nekateri napadci so preplezali zid in od zadaj napadli straže pri vhodih ter jih razorožili. Napadalcem se je posrečilo, da so se v kratkem času polastili vsa poslopja. O napadu je bila takoj obveščena policija in vojaštvo v ostalih vojašnicah, katerim se je po dvehurnem boju posrečilo pregnati napadalce. Med bojem je bilo ranjenih pet oseb. Takoj uvedena preiskava je dognala, da je bilo to delo čeških fašistov. Akcijo je zasnoval rezervni nadporočnik Kobzinek, ki je po ponesrečenem uporju zbežal v Avstrijo, kjer se je baje ustrelil.

REZOLUCIJE

sprejete na izredni seji sreskega odbora JRKD za dolnje-lendavski srez v Dolnji Lendavi, dne 16. januarja 1933.

I.

V imenu 40 krajevnih organizacij in 4300 članov JRKD v obmejnem dolnje-lendavskem srezu najodločneje protestiramo proti separatističnim agitacijam skupine dr. Korošca in izražamo svojo najgljobjo vdanost Njegovemu Veličanstvu kralju in polno zaupanje kraljevski vladi.

II.

Vsako slabljenje skupnosti jugoslovanske države in naroda, bi imelo lahko najusodnejše posledice za našo obmejno pokrajino, na katero prežijo zunanji neprijatelji; varnost naših mej je podana le v močni integralni Jugoslaviji.

III.

Izrekamo se za popolno državno in narodno edinstvo pod žezlom Karadjordjevičev, ker smatramo, da more le taka država nuditi polne garancije za uspešno politično, gospodarsko in kulturno udejstvovanje Slovencev; izrekamo se pa tudi za široko občinsko in banovinsko samoupravo.

IV.

Akt 6. januarja 1929 je bil sprejet pri našem narodu z največjim zadovoljstvom in 8. novembra 1931 je preko 6000 volilcev manifestiralo za jugoslovensko edinstvo proti bratomornim strankarskim borbam, ki si jih ne želimo več nazaj. Na tem stališču smo neomajano še danes, zato odrekamo dr. Korošču vsako pravico govoriti v imenu večine prebivalstva Dravske banovine.

Ali ste že poravnali naročnino? Če še ne, napravite to še danes!

na katerem so v nedeljo, dne 22. t. m. člani te čete uprizorili štiridejansko igro „Prisega o polnoči.“ Igralci so se prav vživeli v svoje vloge in mirno lahko rečemo, da so nas s svojim prvim nastopom zelo presenetili. Res je, da so glavne vloge imeli v rokah tamošnji inteligenti, vendar so tudi kmečki fantje precej samostojno in neprisiljeno izvršili svojo nalogo. V prvem dejanju je gledalcem zelo ugajal nastop cigana, ki je bil imenitno našminkan in je kazal pravo podobo cigana (g. Ivančan) ter otroci, ki so posedali okrog ognja. V naslednjih dejanjih pa so odlično podali svoje vloge brodar Koritnik (g. Stanjko), Anka (gdč. Kinčič), Lovrinca (ga. Stanjkova), ki so s svojimi nastopi izvabili obilo smeja iz src publike, pa tudi resničnega sočutja radi neugodnih družinskih razmer, ki so nastale proti koncu igre. Med odmorom, ki so bili precej dolgi, nas je kratkočasil s harmoniko Domjanov Pepi. Priznavamo, da je stalo mnogo truda režiserja kakor tudi igralcem, da so nam prekrbneli tako prijetno zabavo, ali uspeh tege dela ni izostal. Šolska soba, kjer je bil postavljen oder, je bila nabito polna, čeprav se je za otroke in domače prebivalstvo igralo že v soboto. Upamo, da se bo z začasnimi delom tudi nadaljevalo.

V dobi napredka napravi človek, kateri ne neguje svojih zob, dvojno slab utis, dnevno čiščenje z odlično osvežujočo Chlorodont zobno pasto ne stane mnogo. Tuba Din 8.

Lipa. V nedeljo dne 15. januarja se je vršil pri nas izredni občni zbor krajevne organizacije JRKD v Lipi. Navzoči so bili vsi odborniki in skoraj vsi člani organizacije in mnogo občinstva. Kot gosti so tudi prisostvovali predsednik, podpredsednik in en odbornik sosedne organizacije v Gomilicah in zastopnik odbora krajevne organizacije v Nedelici. Zanimanje za ta izredni občni zbor je bil velik. Predsednik J. Ozmeč šol. upravitelj je otvoril zasedanje ter v praviskrenih besedah pozdravil vse navzoče in se jim zahvalil za tako mnogobrojno udeležbo v tem kritičnem času, ko moramo razpravljati in razmišljati o ljubljanskih separatističnih punktacijah, da zamoremo zavzeti primereno stališče proti vsemu in vsem, ki hočejo rušiti, kar so drugi z velikim

Zimsko veselje otrok.

trudom in žrtvami pridobili. Po eno urnem govoru predsednika Ozmeča je bila h koncu zborovanja odposlana brzojavka ministrskemu predsedniku Dr. Srškiću, na kar je predsednik dobro uspelo zborovanje zaključil.

Ranjen tihotapec.

Nevarno ranjenega so pripeljali v bolnico 26 letnega Lepoša Jurija iz Šalovcev. Zgodilo se je takole: V noči od ponedeljka na torek se je Lepoša sam podal v neko madžarsko vas, ker je bil z nekimi tamkajšnjimi domačini dogovorjen, da bodo to noč tihotapili tobak. Vse je šlo po sreči, temna noč jih je čuvala, da so nemoteno prišli preko meje. Toda ko so mislili, da so že izven vsake nevarnosti in se že približevali v zgodnjih jutranjih urah Šalovcem, so pa nena doma iz neke prazne in zapuščene hiše, kamor so se hoteli napotiti tihotapci, stopili orožniki in jih pozvali, naj obstanejo. Dočim je Lepoša takoj obstal, ker je bil prvi, sta ostala dva, ki sta mu v razdalji sledila, odvrгла vsak svoj tovar tobaka in izginila v temi. Kljub takojšnjemu zasledovanju se jima je posrečilo pobegniti. Prestrašenemu Lepoši so orožniki odvzeli 500 zavitkov vtihotapljenege tobaka. Isto količino so varnostni organi tudi našli v odvrženih nahrbtnikih. Po zaslišanju je en sam orožnik gnal Lepošo proti Hodošu. Ko sta pa prišla že izven vasi, si je Lepoša zaželel svobode. Izbral je pri-

meren trenutek in začel bežati preko polj. Ker se na ponovne kolice ni ustavitil, je orožnik oddal za njim strel, ki ga je od strani zadal v laket in se zarinil v trebuh. Seveda se je Lepoša takoj zgrudil, a kljub hudi rani se je nato še orožnika dejansko lotil. V bolnici je njegove stanje še vedno kritično.

Zopet požar.

Ne mine teden, da ne bi prihajala poročila iz vasi o požarih in požarih, sadovi maščevalnosti, dobičkaželjnosti in nesreče. Topot se še ne ve natančno, ali je zakrivila nesreča ali pa je zanetila zlobna roka pri posestniku Balažiču Adamu v Ivanjševcih. V večernih urah je švignil plamen iz gospodarskega poslopja in v trenutku je bila vsa stavba v ognju. Gasilci in vaščani niso več mogli dosti rešiti. Le živino so spravili na varno.

Častna izjava.

Podpisani Ludvik Pondelek, čevljarski pomočnik v Lucovi, Prekmurje s tem globoko obžalujem in obenem preklicujem žaljive izraze, ki sem jih 26. dec. 1932 v Gornjih Petrovcih pri sokolski predstavi rabil napram gospodu J. Pauliku sokolskemu starosti in šolskem upravitelju v G. Petrovcih. Istočasno se gospodu J. Pauliku zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja proti meni, ker bi bil sicer radi teh svojih skrajno nepremišljenih očitkov od sodišča strogo kaznovan. — Lucova, dne 20. jan. 1933.

LUDVIK PONDELEK
čevljarski pomočnik v Lucovi.

Radetsky husarji.

Napisala: KOLOŠVARI BERTA.

Pred kratkim se je celoga sveta časopisje spominjalo od general Feldmarschall Radetzkyja; zgodovina nam pa dokáže, ka on svoje uspehe poleg svoje genialitete vogrskim soldákom má zahvaliti.

To pa jáko malo ljudi zná, ka eden dober del tej vogrskih soldákov naši prekmurski dečki zadenejo.

Austro-nemške dežele so nej štejele na italijansko soldákov dati, kak so eti pri nas i med Vogri eden gvíšen kontingent rekrutov vónavrgli na vsáko véa.

Rihtar i ti čednejši so vklúpprišli ka manjákov, razgrajáčov i tova-jov vu vési bilo, so vklúppobrati, na kola posádili i za soldáke odlifrali.

Ali to ešče vse nej dojšlo, to vóčno vojskúvanje je vnoge ljudi v ráni grob spravilo, záto so pobérati dobrovoljce.

Stári soldáki so se na faro pripelali z bandov v nedelo vgojdo, tákšega hipa, gda se lúdstvo k božoj službi pri cérki zberalo. Tam je ráščala trompeta, bobnjao boben, plésali so i popevali, dečke nagučávali, zvali so je: Verlungose ali po našem bo-

le: Dirmaše. Vno je teklo i tak so ji skoron več kcoj dobili, kak z name-távanja.

Nej so je več domo pústili, nej se njim dáli strezniti, rihtar je mogo foršpont zapovedati i pelali so je zbogom.

Z zankami, vajati so túdi rekrute lovili. Či so se Verbungošje po cesti pelali i so kakšega dečka na cesti najšli, so njemi zanko na šinjek vrgli, ga k kolam potégnoli i z sebov odpelali.

Tak se je zgodilo v tom vremení dvóma Tešanovčaroma. Na cesti so jidva zgrabili, na kola posádili, i do Letenje nej henjali, tam so je vu oštariji vu štalo zaklenoli, nej pitali jeli so žedni ali lačni, črevle so njim pa vzeli, ka nebi mogla odskočiti.

Žalostno sta si siromáka zgovárjala, soldáki so pa v toploj hiši pri punom gláži i pečenki sedeli.

„Hodiva domo“ dene Andráš, dugi nog dečko.

„Kama moreva“, odgovori Števan sneg je do kolena, mraz i midva sva bosá. Tak dugo sta se rákala, ka sta na štali dveri doll zdignola i v bejg. vu meter visikom snegi vu mrázi ka vse škripalo, sta edno noč od Letenje do Tešanovec príbežala. Ali do-

má sta se pa nej vúpala staviti, tak sta odišla vu Morávce k rodi, tam sta celo zimo na štalaž skritiva bilá, samo na noč sta doli prišla. Verbungošje so njidva večkrát iskali, ali nihče njiva je nej izdao.

Vu petrovske fare nájjakšoj i najbogatešoj vési je živo eden bogatin. Imena njemi nede, dnes je na njegovom grúnti pét hiš, pét vértov i eden ešče nej siromák.

Familija ešče gori stoji i bi gder zamerili, či bi je človik vóspisao.

Te bogatin je meo ednoga sina Jožeka, šteroga je obri vsega rad meo. Joži je jáko črstev priličen deček bio, včio se je pa med vsemi šolári nájbole. Petrovsko šolo je hitro zvršo. nato ga je oča dao vu Kórmend na vogrsko reč, potom na Dóbro na nemško i te v Šopron vu gimnázijo, naj bude žnjega gospod.

Dvá razréda je Jožek gimnázije z odličnim uspehom zvršo, na tretje leto si pa mati vu glávo vzéla, ka komi se njenomi sini telko mantrati z včenjom, vej so oni tak zadosta bogati, on de dober gospod brezi toga túdi.

Tistoga vremena so naši velki kopúnarje belice do Šoprona na kolaj vozili. Z temi je sineki navóke glási

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

v Murski Soboti NETOPIR

100% nemški tonfilm po opereti Johana Straussa.

Režija: Karl Lamač.

V glavnih vlogah: Anny Ondra, Georg Alexander, Hans Junkermann in Svetislav Petrović.

Predstave se vršijo: v NEDELJO

dne 29. januarja popoldne ob 1/4 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

SOKOL

Sokolsko društvo Murska Sobota.

Štev. 4/1933. M. Sobota, 9. I. 1933.

Vsem bratom in sestram!

Redni letni občni zbor Sokolskega društva Murska Sobota se vrši v soboto dne 28. januarja 1933 ob 20 uri v veliki dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti.

Dnevni red je razviden iz razglasa v telovadnici.

Ker se bodo na tem zboru obravnavale važne zadeve je dolžnost vsega članstva, da se istega udeleži. Na občni zbor vabimo tudi uprave br. čet, ki naj pošljejo vsaj po enega delegata.

Z d r a v o !

Urnik telovadbe sokolskega društva Murska Sobota:

1. moška deca nižji oddel. Torek-Petek 10—11 h.; 2. ženska deca nižji oddel. Sreda-Sobota 10—11 h.; 3. moška deca višji oddel. Torek-Petek 15—16 h.; 4. ženska deca višji oddel. Sreda-Sobota 14—15 h.; 5. moški naraščaj Sreda-Sobota 15—16 h.; 6. ženski naraščaj Torek-Petek 17—18 h.; 7. člani Ponedeljek-Četrtek 20—21 h.; 8. članice Torek-Petek 19:30—21 30 h.

pošilala, naj pride domo. Tak se je tretje leto k vúzmi z kopúnari domo pripelao. Oča se je nad tem preveč čemerilo, ali mati je nej popústila i tak je Joži domá ostao.

Cele dni je vu Gáji za ftičami, za gobami hodo. Oča ga je dosta kárao, či že nede gospod, naj končibár bude pošteni i delaven kmet. Ali Jožeki je nikak nej bilo za delo, záto sta z očom skoron vsikdár vu sváji bilá.

Edno nedelo pa so prišli z velikim dirindájom Verbungošje vu petrovsko oštarijo. Joži je eden ti nájprvi bio, šteri je k njim stopo. Ka bi pa nej, gda so tak lepo popevali:

Hodi pajdáš za soldáka, šári rom, Bogše de ti kak tvo' mi oči, žuti liliom, Neboš kopao, neboš kosio, šári rom, Samo po kasárni šétao, žuti liliom.

Gda so dečke na kola sklali i se pelajo vó z petrovske oštarije, njim dene stári sejri kaprol:

Dečki zdaj si pa ob slednjim poglednite svojo lúbléne domovino, osem let jo nete vidli. Te bi že vsi radi doli z kol poskákali, ali nej so mogli več.

Vu Kórmendi so je gori oblekli, konja pod njé i marsruta vu Itálijo.

(Dale pride.)

